

Gravida och ammande arbetstagare

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets
föreskrifter (AFS 2007:5) om gravida och ammande arbetstagare

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2007:5) om gravida och ammande arbetstagare;

AFS 2014:24
Utkom från trycket
den 15 april 2014

beslutade den 25 mars 2014.

Arbetsmiljöverket föreskriver med stöd av 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2007:5) om gravida och ammande arbetstagare att 7, 8, 9 och 11 §§ samt att rubriken närmast före 11 § ska ha följande lydelse.

Arbetsmiljöverket beslutar i fråga om de allmänna råden till föreskrifterna att kommentaren till 9 § ska ha följande lydelse.

7 § Kvinnan får inte sysselsättas i förvärvsarbete så länge riskerna enligt 6 § finns kvar.¹

8 § Gravida och ammande arbetstagare får inte sysselsättas i blyarbete som innebär att bly eller blyföreningar kan tas upp i kroppen.²

Bestämmelser om förbud att sysselsätta gravida eller ammande arbetstagare i andra arbeten finns i andra föreskrifter som Arbetarskyddsstyrelsen eller Arbetsmiljöverket har meddelat.

Bestämmelser om skydd för gravida eller ammande arbetstagare mot joniserande strålning finns i särskilda föreskrifter från Strålsäkerhetsmyndigheten.

9 § En arbetstagare som är gravid eller har fött barn högst 14 veckor tidigare får inte utföra nattarbete om hon uppvisar läkarintyg som anger att sådant arbete skulle vara skadligt för hennes hälsa eller säkerhet.

Om det är praktiskt möjligt och rimligt ska hon erbjudas arbete under dagtid.

Den som i strid med kraven i första stycket låter en eller flera kvinnor utföra nattarbete ska betala en sanktionsavgift, se 11 §.

¹ Ändringen innebär att sista meningen upphävs.

² Ändringen innebär att sista meningen i stycket upphävs.

Lägsta avgiften är 40 000 kronor och högsta avgiften är 400 000 kronor. För den som har 500 eller fler sysselsatta är avgiften 400 000 kronor. För den som har färre än 500 sysselsatta ska sanktionsavgiften beräknas enligt följande:

Avgift = 40 000 kronor + (antal sysselsatta – 1) x 721 kronor.

Summan ska avrundas nedåt till närmaste hela hundratal.

Bestämmelser om sanktionsavgifter

11 § Bestämmelserna i 9 § utgör föreskrifter enligt 4 kap. 6 § arbetsmiljölagen (1977:1160).

Den som överträder dessa bestämmelser ska betala sanktionsavgift enligt 8 kap. 5–10 §§ arbetsmiljölagen. Sanktionsavgiftens storlek framgår av 9 §.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2014.

BERNT NILSSON

Karin Sundh-Nygård

Anna Middelman

Till 9 § Nattarbete i samband med graviditet och under amningsperioden anses normalt inte innebära någon ökad risk för ohälsa och olycksfall. Det gäller t.ex. arbeten utan påtaglig psykisk och/eller fysisk belastning och med tillräckliga möjligheter till vilopausar.

Nattarbete som kan innebära påtaglig psykisk och/eller fysisk belastning bör undvikas vid graviditet. Det kan t.ex. gälla arbete inom jourverksamhet eller liknande där krav på akuta insatser förekommer förhållandevis ofta. Vidare kan nattarbete vara olämpligt för kvinnor som av medicinska skäl bedöms löpa ökad risk för graviditetskomplikationer. Det måste dock avgöras individuellt i samråd mellan läkare och patient. Observera att det läkarintyg som efterfrågas i paragrafen gäller friska gravida kvinnors arbets-situation och inte sjukskrivning.

Under sådana omständigheter som beskrivs ovan är det angeläget att arbetstagaren erbjuds arbete på dagtid. Det gäller även för ammande kvinnor.

Om ett läkarintyg enligt 9 § har uppvisats bör arbetsgivaren dokumentera detta. Arbetsgivaren bör också ge arbetstagaren en kopia av det som dokumenterats.

I föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet och i föreskrifterna om hälsoundersökning av flygpersonal inom civilflyget finns också bestämmelser om läkarundersökningar vid nattarbete.

Med nattarbete avses i detta fall att arbeta under tiden mellan 00.00 och 05.00.

Med antal sysselsatta avses, oavsett om de arbetar heltid eller deltid:

- Anställda arbetstagare.
- Inhyrd arbetskraft (jämför 3 kap. 12 § andra stycket arbetsmiljölagen).

I fråga om verksamhet utan anställda arbetstagare (jämför 3 kap. 5 § arbetsmiljölagen) avses med antal sysselsatta, oavsett om de arbetar heltid eller deltid:

- De personer som driver verksamheten.
- Inhyrd arbetskraft.

Den aktuella fysiska eller juridiska personens organisationsnummer avgör vilka personer som ska anses ingå i verksamheten. I antalet sysselsatta inräknas personer på verksamhetens samtliga arbetsställen.

Antalet sysselsatta ska beräknas utifrån information avseende den dag som överträdelsen av sanktionsbestämmelsen konstaterades.

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Arbetsmiljöverket · 112 79 Stockholm · Tel 010-730 9000 · www.av.se

Utgivare: Anna Middelman
ISBN 978-91-7930-600-7 · ISSN 1650-3163